

PM Rotel I (Dnr 2018/000028)

Stadens åtgärder för att bryta våldsvågen och minska den ökade otryggheten i Stockholms stad

Skrivelse från Anna König Jerlmyr (M) och Lotta Edholm (L)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Anna König Jerlmyr (M) och Lotta Edholm (L) beskriver i skrivelsen att det behövs kraftfulla åtgärder för att minska förekomsten av organiserad brottslighet och vapentillgång. Skrivelsen belyser stadens senaste Trygghetsmätning där känslan av otrygghet generellt har ökat i staden.

Skrivelsen har även undertecknats av ersättarna Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD).

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret kan konstatera att flera av de åtgärder som anförs i skrivelsen redan pågår och att övriga förslag ankommer annan myndighets kompetens och befogenhet. Stadens arbete anses syfta till ökad trygghet såväl genom ett förebyggande socialt arbete som genom trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön. Vidare är en strukturerad samverkan mellan staden, polisen, civilsamhället och andra aktörer nödvändig för att nå ett effektivt gemensamt brottsförebyggande arbete.

Mina synpunkter

Kriminalitet och gängvåld har ingen plats i vårt samhälle. Alla ska känna sig trygga att röra sig fritt i Stockholm oavsett var man befinner sig. Vi har under den här mandatperioden gjort historiska satsningar för ökad trygghet i staden, det kommer vi fortsätta med tills dess att vi ser resultat. Till skillnad från de som författat skrivelsen är inte vår första prioritering att sänka skatten, vi prioriterar istället det helhetsgrepp kring trygghetsfrågorna som krävs. Vi måste jobba med både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder för att stoppa kriminalitet här och nu men också för att bryta kriminalitetens grogrund.

På kort sikt måste de kriminella individerna bort från våra gator och torg. Att agera mot gängen är ett polisiärt arbete som vi sett intensifierats kraftigt genom den särskilda insatsen Max. Jag har vid upprepade tillfällen uttalat mig om att jag vill se en blocköverskridande överenskommelse i riksdagen för att säkerställa tillräckliga resurser till polisen att agera mot gängen utan att annan brottsbekämpning blir lidande. Jag hade önskat att författarna till skrivelsen kunde ansluta sig till mitt krav istället för att försöka göra sken av det finns en splittring oss emellan. I enlighet med nödvändiga säkerhetskriterier bygger vi nu det polishus i Järva som försvann under den borgerliga mandatperioden. Jag kommer fortsätta kräva starkt polisiär närvaro och skärpta polisära resurser i Stockholms brottsutsatta områden.

Jag noterar, precis som stadsledningskontoret i sitt yttrande, att många av de åtgärder som anförs i skrivelsen redan inletts och att flera inte kan beslutas på kommunal nivå. Vad gäller möjlighet till snabbare lagföring och jourdomstolar pågår en statlig utredning om detta, där Rinkeby finns med som ett av tre lokalpolisområden i ett försöksprojekt för snabbförfarande i brottsmål. Detta är något jag välkomnat.

För att komplettera det polisära arbetet och för att stärka tryggheten i det offentliga rummet gör kommunen nu stora satsningar. I årets budget har vi bland annat avsatt en trygghetsfond för fysiska trygghetsupprustningar och säkrare utemiljöer. Sedan det förra borgerliga styret har vi kraftigt skalat upp den ordinarie väktar- och ordningsvaktsverksamheten. Nu har vi dessutom adderat ytterligare 20 miljoner till mobila team av ordningsvakter som ska kunna närvara vid otrygga platser vid behov, samt 5 miljoner till kamerabevakning. Dessa insatser är viktiga komplement till det polisära arbetet som stärker stadens trygghetsskapande närvaro. Till skillnad från den borgerliga oppositionen är vi tydliga med att inte skapa förväntningar om att vakter eller kameror kommer kunna stoppa grova våldsdåd och skjutningar eller komma åt kriminalitetens grogrund.

Den avgörande skillnaden mellan oppositionens och den här majoritetens syn på trygghetsinsatserna ligger i det som saknas i allianspartiernas skrivelse: arbetet för att strypa rekryteringen till kriminalitet och för att bryta de samhällsklyftor som utgör brottslighetens grogrund. De tidiga insatserna för att redan i skolmiljön arbeta med unga i riskzon är en grundförutsättning för att vi ska lyckas. Att Lotta Edholm under sina åtta år som skolborgarråd ansvarade för just detta verkar hon inte minnas idag. Anna König Jerlmyr hade i sin tur som socialborgarråd ansvar för det sociala brottsförebyggande arbetet under förra mandatperioden. Att de två nu undertecknar en skrivelse om stadens åtgärder för att bryta gängvåld och minska otryggheten utan att knappt nämna arbetet för att stoppa fler unga från att vända sig till kriminalitet är häpnadsväckande.

Rekryteringen till gäng och kriminalitet ska strypas. Här har vi satsat stort på sociala insatsgrupper, stadens egen avhoppverksamhet och uppsökande socialverksamhet mot unga i riskmiljöer, bland annat genom öppnandet av Framtid Järva. Utöver detta måste det systematiska arbetet med att bryta segregationen fortsätta förstärkas. För att nämna några av de initiativ vi satsat på under mandatperioden, utöver trygghetsfonden, så har vi till exempel inrättat en social investeringsfond om 300 miljoner kronor med syfte att motverka utanförskap och social utsatthet, vi har lagt stora resurser på att stärka den socialtjänst som var körd i botten under förra borgerliga styret och vi har adderat 250 miljoner mer i socioekonomiskt tillägg till resurssvaga skolor, vilket bidragit till att vi nu ser ökade

resultat hos skolorna med svårast förutsättningar. Det här är perspektiv som oppositionen är blinda för när vi pratar om trygghet, vilket skrivningen tydligt demonstrerar. För mig går ett helhetsgrepp kring trygghetsfrågorna före skattesänkningar.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets synpunkter.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 15 mars 2018

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Skrivelsen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att genomföra och säkerställa de åtgärder som tas upp i skrivelsen.
2. Därutöver anføres följande.

Polisen har identifierat 61 utsatta områden, varav 23 är att betrakta såsom särskilt utsatta. Flera av dessa områden återfinns i Stockholms stad. Det behövs förändring och krafttag för att ändra på detta. Gemensamt för samtliga av de totalt 61 utsatta områden som polisen har pekat ut är att majoriteten av dem har varit föremål för flera insatser över tid, vilket är ett kvitto på att de tidigare insatserna inte varit tillfredsställande för att få en bestående effekt på problematiken.

Länsstyrelsens stora medborgarundersökning visar att tio procent uppger att de ofta känner rädsla när de vistas i centrala Stockholm. Det är den enskilt största ökningen jämfört med 2015. I fyra stadsdelar i Stockholms stad – Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Farsta och Skärholmen – uppger mer än hälften att de upplevt otrygghet i sitt eget bostadsområde på kvällarna eller nattetid. Mer än var femte invånare i Stockholm är orolig för att utsättas för brott, en ökning från 16 till 21 procent jämfört med Stockholms stads senaste trygghetsundersökning för tre år sedan. Allt fler stockholmare utsätts för brott och de litar allt mindre på att polisen sköter sitt jobb. Otryggheten påverkar också livskvaliteten i allt större utsträckning. 18 procent av stockholmarna anser att otryggheten påverkar deras liv, enligt siffror från Brottsförebyggande rådets (Brå) nationella trygghetsundersökning nedbruten på regional nivå.

Den nuvarande politiken som förts av den socialdemokratiska majoriteten i Stockholms stad har inte heller visat sig ge den effekt som behövs för att motverka kriminaliteten och öka tryggheten. Det är tydligt att det behövs fler och andra insatser och åtgärder från staden än vad som hittills skett. Det är därför beklagansvärt att föredragande borgarråd ägnar sig åt att gå i polemik mot Alliansen i stället för att angripa de stora och svåra samhällsproblemen som uppsåt och som följer i kriminalitetens, våldets, och otrygghetens spår.

Enligt en ny rapport från Brå upplever en tredjedel av de som bor i utsatta områden stora problem med öppen droghandel, fler än hälften upplever stora problem med skjutningar och fler än hälften ser problem med nedskräpning, bilbränder och trafikbrott i sin vardag. Majoriteten av kvinnorna i de utsatta områden uppger att de är otrygga, vilket är nära dubbelt så många jämfört med kvinnor i andra urbana områden. Rapporten visar på att arbetet för ökad trygghet måste intensifieras.

Det är ur alla aspekter synnerligen allvarligt att Stockholms stad har områden där otryggheten är hög bland befolkningen, där kriminella nätverk och grupperingar har en stor negativ effekt på lokalsamhället och där polisen har svårt att utföra sitt uppdrag.

Flertalet av de utsatta områdena har varit utsatta under så lång tid att det har skett en normalisering av de exceptionella otrygghetssituationerna, inte bara för de boende i stadsdelarna utan även för polisen och andra myndighetsföreträdare. Vi måste därför tillskapa ett förstärkt och fördjupat samarbete mellan samhällets olika aktörer. Det kan röra sig om samordnade insatser mellan polis, staden i stort, arbetsförmedling, socialtjänst, skola, kriminalvård och andra aktörer. Det civila samhället spelar också en viktig roll.

Trygghet och säkerhet är ett av våra viktigaste välfärdsuppdrag och vi kommer aldrig att acceptera att människor får sin frihet begränsad och livskvalitet försämrad på grund av otrygghet och kriminalitet. Samhällsgemenskapen och sammanhållningen riskerar att brytas sönder när bostadsområden och offentliga rum blir utsatta för kriminalitet, öppen droghandel och när boende inte vågar sig ut efter mörkrets inbrott. Tillsammans med alla goda krafter vill vi göra vår stad tryggare och säkrare för alla invånare oavsett vilken bostadsadress eller bakgrund man har.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Markus Nordström, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Lars Jilmstad (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.